

## บทที่ ๕

### สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ๒. เพื่อเปรียบเทียบระดับ ความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ๓. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของ นักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเพื่อให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และตัวแปรทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความ รับผิดชอบ โดยรวบรวมกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาในวิทยาลัยลาวนานาชาติจำนวน ๓๐๙ คน ผลการเก็บ ข้อมูลได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน ๓๐๙ ชุด และแบบสัมภาษณ์จากคณาจารย์ในวิทยาลัยฯ เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยลาวนานาชาติ ในการเสนอผลการวิจัย ข้อมูลจะได้นำมาเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

#### ๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

##### ๕.๑.๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยข้อมูลของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำนวน ๓๐๙ คน พบว่า เป็น นักศึกษาชายจำนวน ๘๙ คน นักศึกษาหญิง ๒๒๐ คน มีอายุระหว่าง ๑๕-๑๗ ปี จำนวน ๒๓ คน อายุระหว่าง ๑๘-๒๐ ปี จำนวน ๒๐๔ คน เป็นผู้มีอายุ ๒๑-๒๒ ปีจำนวน ๖๒ คน และผู้มีอายุ ๒๓ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๐ คน ศึกษาในชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๔๔ คน ชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๑๖๗ คน ชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๖๓ คน และชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๓๕ คน เป็นนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรบริการการเงินจำนวน ๑๖๓ คน ในหลักสูตรบริหารโรงแรม จำนวน ๓๕ คน และเป็นนักศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ จำนวน ๑๑๑ คน

##### ๕.๑.๒. วิจัยข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษา

ผลการวิจัยความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาว นานาชาติ โดยรวม ๓ ด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก คือ ด้าน ความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ ดังนี้

## ๒.๑ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ผลการวิจัยความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาว นานาชาติ โดยรวมด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมากคือ นักศึกษายอมรับความลำบากด้วยความอดทนต่อหน้าที่ ด้วยความเต็มใจ นักศึกษาเป็นคนรักษาความ ซื่อสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเองและบุคคลอื่นเสมอ นักศึกษาจะพูดแต่ความจริงเสมอแม้ว่าตนเองจะลำบาก นักศึกษามีเพื่อนที่เป็นกัลยาณมิตรในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างดี นักศึกษากระทำตนให้เป็นบุคคลที่น่า ไว้วางใจของบุคคลอื่นเสมอๆ นักศึกษาปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ต่อบุคคลอื่นๆ เสมอ ประพฤติ ตรงตามทีพูดและคิด นักศึกษามีความรู้สึกละอายใจต่อความประพฤติที่ไม่ดีต่อการกระทำผิด นักศึกษาปฏิบัติตนมีความซื่อตรง ไม่คิดเอาเปรียบผู้อื่นแม้จะมีโอกาส นักศึกษารับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายด้วยความเต็มใจ ตามลำดับ

## ๒.๒ ด้านความมีระเบียบวินัย

ผลการวิจัยความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาว นานาชาติ โดยรวมด้านความมีระเบียบวินัยอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ใน ระดับมากคือ นักศึกษาแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ เรียบร้อยตามที่สถานศึกษากำหนด นักศึกษาปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผน ข้อตกลงที่สังคมกำหนด นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี นักศึกษาเลือกกระทำตามวินัย ที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ปัญหาของส่วนตนและส่วนรวมอันจะเป็น ประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม นักศึกษาปฏิบัติตามระเบียบวินัยข้อกำหนดต่างๆ ของสังคม ได้เป็นอย่างดี นักศึกษามีความตั้งใจในการเรียนขณะที่อาจารย์กำลังสอน นักศึกษายืนเข้าคิวหรือ ต่อแถวทุกครั้งเมื่อเข้ารับบริการต่างๆ นักศึกษาเป็นคนตรงต่อเวลา ในการนัดหมายได้เป็นอย่างดี นักศึกษามีการประเมินตนเองเป็นระยะๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบวินัย นักศึกษาการ ทำตัวอย่างที่ดีให้รุ่นน้องประพฤติปฏิบัติตามคอยชี้แนะ ตักเตือน รวมทั้งให้เหตุผลข้อดีข้อเสีย ของการประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ตามลำดับ

## ๒.๓ ด้านความรับผิดชอบ

ผลการวิจัยความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาว นานาชาติ โดยรวมด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก คือ นักศึกษาจะกล่าวคำขอโทษทุกครั้ง ที่กระทำการใดๆ ให้ผู้อื่นเสียหาย นักศึกษาร่วมรับผิดชอบ งานของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ นักศึกษามีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพากเพียร และ อดทนต่องานจนสำเร็จ นักศึกษามีความรู้สึกรับผิดชอบในหน้าที่ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม นักศึกษา การปฏิบัติตามระเบียบของสังคม รักษาทรัพย์สินของสังคม ช่วยเหลือผู้อื่นให้ความร่วมมือกับผู้อื่น นักศึกษาช่วยตักเตือนแนะนำเพื่อนที่หลงผิด ช่วยเหลือเพื่อนอย่างเหมาะสมให้อภัยเสมอ นักศึกษาไม่ ละทิ้งงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ นักศึกษารับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองได้ กระทำลงไป ไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไร นักศึกษาดูแลและรักษาสุขภาพตนเอง ด้วยการรับผิดชอบต่อ

ตนเอง การดูแลรักษาสมบัติของวิทยาลัยและสาธารณสมบัติของชุมชนอื่น นักศึกษายอมรับผลของการกระทำนั้นๆ ด้วยความเต็มใจ และพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ตามลำดับ

#### **๕.๑.๓. ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของ นักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ ค่า t-test จำแนกตามเพศ**

ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำแนกตามเพศ จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ยกเว้น ด้านการมีระเบียบวินัย และด้านความรับผิดชอบ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

#### **๕.๑.๔. ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของ นักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ หาค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่า F-test (One-way ANOVA) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา แผนกที่ศึกษา**

๑ ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำแนกตามอายุ

ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ หาค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่า F-test (One-way ANOVA) จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่านักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า มีความแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในด้านที่ แตกต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ที่มีต่อความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำแนกตามอายุ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ และโดยรวม ผู้ที่มีอายุ ๑๕-๑๗ ปี, กับ อายุ ๑๘-๒๐ ปี มีความเห็นแตกต่างจากผู้ที่มี อายุ ๒๑-๒๒ ปี และ ผู้ที่มีอายุ ๒๓ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๒ ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำแนกตามชั้นปีการศึกษา

ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ หาค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่า F-test (One-way ANOVA) จำแนกตามชั้นปีการศึกษา โดยภาพรวม พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า ด้านความมีระเบียบวินัยมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนนอกนั้นมีความแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในด้านที่ แตกต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ที่มีต่อความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำแนกตามชั้นปีการศึกษา ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความ

รับผิดชอบ และโดยรวม ผู้ที่ศึกษาในชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๔ มีความเห็นแตกต่างจากผู้ศึกษาในชั้นปีที่ ๒ และชั้นปีที่ ๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๓ ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำแนกตามแผนกที่ศึกษา

ผลการวิจัยเปรียบเทียบความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ หาค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่า F-test (One-way ANOVA) จำแนกตามแผนกที่ศึกษา โดยภาพรวม พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในแผนกต่างกัน มีความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า มีความแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในด้านที่ แตกต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ที่มีต่อความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำแนกตามแผนกที่ศึกษา ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ผู้ที่ศึกษาในแผนกบริหารการเงิน มีความเห็นแตกต่างจากผู้ศึกษาในแผนกบริหารโรงแรมและแผนกภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

#### ๕.๑.๕. ข้อเสนอแนะการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

๕.๑ ด้านความซื่อสัตย์ วิทยาลัยควรจัดให้มีกิจกรรมด้านคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ ควรมีการปลูกฝังด้านความซื่อสัตย์ตั้งแต่ระดับอนุบาล อาจารย์ต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและวิทยาลัย วิทยาลัยควรยกย่องผู้ที่มีความซื่อสัตย์ เพื่อเป็นแบบอย่างต่อสังคมและประเทศชาติ

๕.๒ ด้านความมีระเบียบวินัย วิทยาลัยควรจัดให้มีกิจกรรม โดยการฝึกอบรม ปลูกฝังให้นักศึกษารู้จักการบริหารเวลา วิทยาลัยควรมีบทลงโทษนักศึกษาที่มาสาย การชมเชยผู้ที่ส่งงานตามเวลาที่กำหนด อาจารย์ควรแต่งกายให้เป็นระเบียบเพื่อเป็นแบบอย่างให้นักศึกษาปฏิบัติตาม

๕.๓ ด้านความรับผิดชอบ อาจารย์ควรให้เวลาในการทำงานตามความยากง่ายของงาน อาจารย์ควรมีบทลงโทษผู้ที่ไม่รับผิดชอบงานที่มอบหมาย อาจารย์ควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษา ควรมีการสอดแทรกหลักธรรมในรายวิชา เพื่อให้เกิดความตั้งใจมากขึ้น

### ๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” ผู้วิจัยได้นำประเด็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษามาอภิปรายดังต่อไปนี้

#### ๕.๒.๑ ผลการอภิปรายการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมและในรายด้านทุกด้าน

ผลการอภิปรายข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและในรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก แต่จะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีด้านความซื่อสัตย์สุจริต มากกว่าด้านอื่นทุกด้าน ด้านความรับผิดชอบ แต่นักศึกษายังขาดคือด้านความมีระเบียบวินัย ซึ่งสอดคล้องกับที่ข้าเลียง วุฒิจันทร์ ได้ให้แนวคิดหลักในการปลูกฝังจริยธรรมในสถานศึกษาคือ ความ

มีระเบียบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน การประหยัด การยึดมั่นในสัมมาชีพ ความสำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ และสรุปถึงคุณธรรมจริยธรรมทั้ง ๓ ด้านได้ว่า เป็นสิ่งสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ครูอาจารย์และผู้ปกครองหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมพัฒนาวิธีการปลูกฝังอบรมให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมประจำใจ และเกิดเป็นสัจยัตถิปฏิบัติต่อไป

### ๕.๒.๒ ด้านความซื่อสัตย์

ผลการอภิปรายข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมใน ด้านความซื่อสัตย์ โดยรวมและเป็นรายข้อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เพราะ นักศึกษาเป็นคนรักษาความ ซื่อสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเองและบุคคลอื่นเสมอ มีเพื่อนที่เป็นกัลยาณมิตรในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างดี มีความรู้สึกลึกซึ้งซื่อสัตย์ มีความละเอียดรอบคอบต่อการกระทำผิด ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้ต่อบุคคลอื่นๆ ประพฤติตรงตามที่ได้พูดและคิด จะพูดแต่ความจริงเสมอ จะรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ ยอมรับความลำบาก ด้วยความอดทนต่อหน้าที่ ด้วยความเต็มใจ กระทำตนให้เป็นบุคคลที่น่าไว้วางใจของบุคคลอื่นเสมอๆ ปฏิบัติตนมีความซื่อตรง ไม่คิดเอาเปรียบผู้อื่น แม้จะมีโอกาส ดังคำที่ว่า “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน” สอดคล้องกับที่ ทวี บุญเกตุ ได้จำแนกความซื่อสัตย์ออกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑) ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง หมายถึง การมีหิริโอตตัปปะ รู้จักละอายตนเอง ไม่กล้ากระทำในสิ่งที่เชื่อว่าจะไม่สุจริต แม้ว่าจะไม่มีใครรู้เห็น เป็นการทำตามคำพูด โดยไม่เหลวไหล

๒) ความซื่อสัตย์ต่อการทำงาน ได้แก่ การมีความซื่อตรง เทียงธรรม ไม่เอาเปรียบผู้อื่น หรือแสวงหาผลประโยชน์ในทางไม่ชอบ

๓) ความซื่อตรงต่อเพื่อนฝูง เป็นคุณสมบัติของเพื่อนที่ดี ผู้ที่มีความซื่อตรงต่อเพื่อนจะมีความปรารถนาดีต่อเพื่อน ไม่คดโกง หรือคิดทรยศหักหลังเพื่อน และ บุญศักดิ์ แสงระวี อธิบายถึงลักษณะของผู้ที่มีความซื่อสัตย์จะมีพฤติกรรมปรากฏอยู่ ๓ ประการ ได้แก่

๑) ความมีสัจจะ คือ การแสดงออกที่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างการนึกคิดกับการพูด และการกระทำ เช่น พูดและทำตรงกับที่คิด คิดอย่างไรพูดและทำอย่างนั้น ไม่เรรวน เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาและเคยพูดไว้อย่างไรครั้งต่อไปก็พูดอย่างนั้น

๒) ความจริงใจ คือ การแสดงออกใดๆ ต่อบุคคลอื่นด้วยความรู้สึกแบบตรงไปตรงมา ไม่หวาดระแวงจนไม่อาจมอบความรู้สึกดีๆ ต่อบุคคลอื่นได้หรือทำให้การแสดงออกและการกระทำเบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง

๓) ความน่าไว้วางใจหรือน่าเชื่อถือ คือการกระทำตนให้เป็นบุคคลที่น่าไว้วางใจของบุคคลอื่นเสมอๆ

สอดคล้องกับ อาจารย์ดร. สมเพชร แก้วกลางดง ให้สัมภาษณ์ว่า การปลูกฝังให้นักศึกษา ได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับ ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี ให้นักศึกษาเกิดความตั้งใจ มีความกระตือรือร้นในการศึกษา ปฏิบัติตามคำพูดของตนเองและตามที่ตนเองได้พูด นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้นักศึกษาพูดแต่ความจริงเสมอ และซึ่งสอดคล้องกับ อาจารย์ สอนไซ พิมมะจัก ให้สัมภาษณ์ว่า การอบรมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ควรใช้เวลาชั่วโมงเรียนปกติด้วยการทบทวนหลักธรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงสิ่งที่ตนต้องยึดถือปฏิบัติ และเป็นการเคารพต่อตนเองมีความอดทนต่อ

งานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ ประพฤติตนให้เป็นที่น่าไว้วางใจของบุคคลอื่น ปฏิบัติตนมีความซื่อตรง ไม่คิดเอาเปรียบผู้อื่น

จากพฤติกรรมด้านต่างๆ โดยพิจารณาจากนักศึกษาในวิทยาลัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูประทีปธรรมนาถ (ชุตินฺธโร) ศึกษาเรื่อง "การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม ของนักเรียน โรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ" พบว่า นักเรียนโดยส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านผู้เรียน ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมนั้นเป็นกิจกรรมที่พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม มากที่สุด รองลงมา เป็นด้านผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ , ด้านผู้เรียนมีความประหยัด, ด้านผู้เรียนมีความกตัญญูกตเวที, และ ด้านผู้เรียนมีวินัย ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและ จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนคลองเจริญราษฎร์ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เพศ, อายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ แต่มีความแตกต่างกันตามชั้นเรียน, ตามครอบครัว, รายได้ของครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายสวาท วิชัย ศึกษาเรื่อง “รูปแบบการควบคุมตนเองยี่สิบเอ็ดวันในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่สอง” ผลการวิจัยพบว่า รูปการควบคุมตนเอง ๒๑ วัน มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ โดยนักเรียนกลุ่มทดลองสามารถปฏิบัติพฤติกรรมได้จริงทุกรายการโดยปฏิบัติได้จริงสูงสุด รายการช่วยงานบ้านและโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ ๙๖.๓๗ นอกจากนี้ ยังมีนักเรียนตั้งเป้าหมายในการทำความดีเบื้องต้นครบทั้ง ๑๐ รายการถึงร้อยละ ๖๑.๙๐ โดยมีรายการที่นักเรียนเลือกมากที่สุด ร้อยละ ๑๐๐ ถึง ๓ รายการ ได้แก่ ตื่นแต่เช้าเก็บที่นอน แต่งกายสุภาพ ช่วยงานบ้านและโรงเรียน ส่วนรายการที่นักเรียนเลือกน้อยที่สุด ได้แก่ พูดความจริงไม่พูดโกหก คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๑๙ สำหรับพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติได้ครบ ๒๑ วันสูงสุด ได้แก่ แต่งกายสุภาพ ร้อยละ ๗๑.๔๓ รองลงมาได้แก่ ช่วยงานบ้านและโรงเรียนร้อยละ ๖๖.๖๗ ประหยัดและอดออมร้อยละ ๕๐.๐๐ การเปรียบเทียบผลการประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองพบว่า ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย โดยมีขนาดความแตกต่างเท่ากับ ๐.๔๑ ซึ่งเป็นขนาดปานกลาง เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดทั้ง ๖ ด้าน พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ถึง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านวินัยและความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต กตัญญูกตเวที ประหยัดและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

#### ๕.๒.๓ ด้านความมีระเบียบวินัย

ผลการอภิปรายข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมใน ด้านความมีระเบียบวินัย โดยรวมและเป็นรายชื่อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เพราะ นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ แบบแผน ข้อตกลงที่สังคมกำหนด การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ มีความตั้งใจในการเรียนขณะที่อาจารย์ กำลังสอน ทำตามวินัยที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ด้วยความสมัครใจ เพื่อแก้ปัญหาของส่วนตนและส่วนรวมอันจะเป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม สอดคล้องกับที่ โกศล มีคุณ อธิบายไว้ว่าเป็นความสามารถในการบังคับตนเองให้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ระเบียบนั้นๆ เห็นว่า การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และ

ระเบียบต่างๆ นั้น มีประโยชน์ทั้งตนเองและสังคมโดยรวม มิใช่ปฏิบัติตามระเบียบและกฎเกณฑ์เพราะกลัวถูกลงโทษ กลัวถูกตำหนิติเตียน กลัวถูกคนมอง แต่สิ่งที่บังคับให้ทำตามกฎเกณฑ์และระเบียบคือ จิตใจของผู้กระทำเองไม่ว่าจะอยู่ต่อหน้าหรือลับหลังผู้อื่น ซึ่งเรียกว่า “เป็นวินัยในตนเอง” ตามระเบียบวินัยข้อกำหนดต่างๆ ของสังคมได้เป็นอย่างดี เป็นคนตรงต่อเวลา ในการนัดหมายได้เป็นอย่างดี เป็นตัวอย่างที่ดีให้รุ่นน้องประพฤติปฏิบัติตามคอยชี้แนะ ตักเตือน รวมทั้งให้เหตุผลข้อดีข้อเสีย ของการประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับที่ พยุงศักดิ์ สนเทศ ได้อธิบายว่าการควบคุมความประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ขอบบังคับ ข้อตกลง กฎหมาย และศีลธรรม ครูจะต้องปลูกฝังให้นักเรียนตั้งแต่การแต่งกายอย่างเป็นระเบียบ รักษาความสะอาดของสถานที่เรียน อุปกรณ์ เชื้อเพลิงคำสั่งระเบียบที่โรงเรียนกำหนด รู้จักการเข้าแถวการเดินใช้วาจาอย่างสุภาพเรียบร้อย รู้จักควบคุมจิตใจและอารมณ์ให้อยู่ในกรอบที่ติงาม ถึงแม้จะได้รับการยั่วเย้าจากสิ่งเร้าภายนอกต่างๆ และยังสอดคล้องกับ ท่านดร. ประสิดทิพร พรวันทา ให้สัมภาษณ์ว่า การปลูกฝังด้านความมีระเบียบวินัยเพื่อให้ทุกคนได้นำไปขยายผลในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง ทำตามในสิ่งที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์ด้วยความสมัครใจ เพื่อตนเองและส่วนรวมอันจะเป็นประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม จึงมีการส่งเสริมให้นักศึกษาและครูอาจารย์ในวิทยาลัยได้มีการตระหนักถึงการปฏิบัติตามกฎระเบียบของทางวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับ อาจารย์ สอนไช พิมมะจัก ให้สัมภาษณ์ว่า การปลูกฝังให้นักศึกษาได้รู้จักและปฏิบัติตามระเบียบต่างๆ ของวิทยาลัย ตั้งแต่การแต่งกาย การรักษาความสะอาดของสถานที่เรียน อุปกรณ์ เชื้อเพลิงคำสั่ง รู้จักการใช้วาจาอย่างสุภาพเรียบร้อย รู้จักควบคุมจิตใจและอารมณ์ให้อยู่ในกรอบที่ติงาม ก่อนที่จะทำการเรียนการสอนนั้นเพื่อให้ให้นักศึกษาได้เข้าใจในวิธีการปฏิบัติ และความถูกต้องในการศึกษาเล่าเรียนในแต่ละสาขาวิชาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ อาจารย์ นิพนธ์ แดงขาว ให้สัมภาษณ์ว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมไม่ว่าจะเกิดจากการเรียนการสอนอย่างเดียวแต่อาจเกิดจากการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้เห็นคุณค่าของระเบียบวินัย ที่มีต่อบุคคลและสังคม เช่นการแต่งกาย การตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามความรับผิดชอบตามที่ได้อบรมมาและอื่นๆ รวมถึงการยกย่องผู้ที่ประพฤติตามระเบียบวินัยได้เป็นอย่างดี

จากพฤติกรรมด้านต่างๆโดยพิจารณาจากนักศึกษาในวิทยาลัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภดล เทียนเพิ่มพูน (พ.ต.ท.) ได้ศึกษาเรื่อง “การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจ” ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบวิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คุณธรรมที่อยู่ในระดับสูงสุดคือ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์และความจริงใจ และระดับต่ำสุดคือ เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย ส่วนจริยธรรมระดับสูงสุดคือ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และต่ำสุด ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รูปแบบและวิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับสูงสุดคือ ครูอาจารย์ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจ และระดับต่ำสุดคือ การให้นักเรียนท่องจำ

#### ๕.๒.๔ ด้านความรับผิดชอบ

ผลการอภิปรายข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ โดยรวมและเป็นรายชื่อ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เพราะ นักศึกษาชอบรับผลของการกระทำนั้นๆ ด้วยความเต็มใจ และพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น มีความมุ่งมั่น

ตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพากเพียร และอดทนต่องานจนสำเร็จ รับผิดชอบในหน้าที่ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม ไม่ละทิ้งงานที่ได้รับมอบหมาย ร่วมรับผิดชอบทำงานของกลุ่ม และรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองได้กระทำลงไป ไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับที่ สถาพร จำรัสเลิศลักษณ์ ได้อธิบายไว้ว่า เป็นความตั้งใจจริงที่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยความขยันขันแข็ง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และติดตามผลงานที่ได้ทำลงไป พร้อมยอมรับในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปทั้งด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย นอกจากนี้ยังช่วยตักเตือนแนะนำเพื่อนที่หลงผิด ช่วยเหลือเพื่อนอย่างเหมาะสมให้อภัยเสมอ ดูแลรักษาสมบัติของวิทยาลัยและสาธารณสมบัติของชุมชนอื่น กล่าวคำขอโทษทุกครั้งที่ทำสิ่งใดๆ ให้ผู้อื่นเสียหาย และนักศึกษาการปฏิบัติตามระเบียบของสังคม รักษาทรัพย์สินของสังคม ช่วยเหลือผู้อื่นให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับที่ พิจิตรา พงษ์จินดากร ได้กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบต่อตนเองได้แก่ ต้องรู้จักระวังรักษาสุขภาพอนามัยของตนให้สมบูรณ์เสมอ ตั้งใจเล่าเรียน หมั่นใฝ่หาความรู้ ประพฤติตนให้เหมาะสม ละเว้นความชั่ว รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น มีความประหยัด สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ตรงต่อเวลา สามารถควบคุมตนเองได้ พึ่งตนเองได้ และความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง ได้แก่ การปฏิบัติตามระเบียบของสังคม รักษาทรัพย์สินของสังคมช่วยเหลือผู้อื่นให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ เคารพเชื่อฟังผู้ปกครอง ช่วยเหลืองานบ้าน รักษาชื่อเสียงของครอบครัว ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ได้แก่ ช่วยตักเตือนแนะนำเพื่อนที่หลงผิด ช่วยเหลือเพื่อนอย่างเหมาะสมให้อภัยเมื่อเพื่อทำผิด ไม่ทะเลาะกัน ไม่เอาเปรียบเพื่อน เคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ครู อาจารย์ ได้แก่ ตั้งใจเรียน เชื่อฟังครู/อาจารย์ ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน รักษาสมบัติของโรงเรียน และยังสอดคล้องกับ ท่านดร. ประสิดทิพร พรวันทา ให้สัมภาษณ์ว่า เป็นการสร้างให้เกิดขึ้นในตัวตนของทุกคน เพราะจะก่อให้เกิดความมีสติ ความรอบคอบ มีการพิจารณาในสิ่งต่างๆมากขึ้น โดยเฉพาะการตรงต่อเวลา ยังช่วยตักเตือนแนะนำเพื่อนช่วยเหลือเพื่อนอย่างเหมาะสมให้อภัยเสมอ และงานที่ได้รับมอบหมายทั้งครูอาจารย์และนักศึกษาก็จะสามารถทำงานนั้นๆ ได้ลุล่วงอย่างมีสติ รอบคอบและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และสามารถรับผิดชอบต่อหน้าที่ทั้งต่อตนเองและต่อสังคม ไม่ละทิ้งงานที่ได้รับมอบหมาย ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองได้กระทำลงไป ซึ่งสอดคล้องกับ อาจารย์ นิพนธ์ แดงขาว ให้สัมภาษณ์ว่า การปฏิบัติตามกฎของวิทยาลัย การตรงต่อเวลา การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ การรักษาความสะอาดภายในบริเวณวิทยาลัยและห้องเรียน และการเข้าร่วมกิจกรรมของวิทยาลัยจัดว่าเป็นวิธีการที่ทำให้ทุกคนได้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยการกระทำต่างๆ เป็นการปลูกจิตสำนึกให้เกิดขึ้นโดยความศรัทธาซึ่งจะเกิดขึ้นได้ตลอดไปแม้เมื่อได้ไปประกอบอาชีพต่างๆ ในสังคม สิ่งนี้จะกลายเป็นเครื่องป้องกันให้เกิดความเข้มแข็งต่อตนเองในการดำเนินชีวิตต่อไป

จากพฤติกรรมด้านต่างๆโดยพิจารณาจากนักศึกษาในวิทยาลัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพรีย์ บุญศรี ศึกษาเรื่อง "การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๒ โรงเรียนคำม่วง จรัสวิทย อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓" พบว่า การดำเนินการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมเข้ากับกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี และด้านความมีระเบียบวินัย ได้รับความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติอย่างจริงจัง รวมไปถึงการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีและ

การติดตามดูแลจากครู พ่อแม่ และผู้นำชุมชน อย่างใกล้ชิด ส่งผลให้พฤติกรรมของนักเรียนหลังดำเนินการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับที่ดีขึ้น การดำเนินการจัดอบรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยจัดทำหลักสูตรการอบรม ๒ คี้น ๓ วัน กำหนดกิจกรรมที่เน้นคุณธรรมจริยธรรมทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี และด้านความมีระเบียบวินัย พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรมที่ดี มีความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดให้ส่งผลให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น และจากการประเมินคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนก่อนเข้าร่วมอบรมและหลังการอบรมโดยใช้แบบทดสอบ ผลปรากฏว่านักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมหลังการอบรมดีกว่าก่อนเข้าร่วมอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

#### ๕.๒.๕ ผลการอภิปรายเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาค่า t-test ตามเพศ

ผลการอภิปรายเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ตามเพศ โดยภาพรวม และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีความไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ยกเว้น ด้านการมีระเบียบวินัย และด้านความรับผิดชอบ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

#### ๕.๒.๖ ผลการอภิปรายเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาค่า F-test ตามอายุ

ผลการอภิปรายเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม F-test (One-way ANOVA) จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่านักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า มีความแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในด้านที่ แตกต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ที่มีต่อความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำแนกตามอายุ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ และโดยรวม ผู้ที่มีอายุ ๑๕-๑๗ ปี, กับอายุ ๑๘-๒๐ ปี มีความเห็นแตกต่างจากผู้ที่มี อายุ ๒๑-๒๒ ปี และ ผู้ที่มีอายุ ๒๓ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

#### ๕.๒.๗ ผลการอภิปรายเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาค่า F-test ตามชั้นปีการศึกษา

ผลการอภิปรายเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม F-test (One-way ANOVA) จำแนกตามชั้นปีการศึกษา โดยภาพรวม พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในชั้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า ด้านการมีระเบียบวินัยมีความเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนนอกนั้นมีความแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในด้านที่ แตกต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ที่มีต่อความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำแนกตามชั้นปีการศึกษา ด้านความซื่อสัตย์

สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ และโดยรวม ผู้ที่ศึกษาในชั้นปีที่ ๑ และชั้นปีที่ ๔ มีความเห็นแตกต่างจากผู้ศึกษาในชั้นปีที่ ๒ และชั้นปีที่ ๓ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

#### ๕.๒.๔ ผลการอภิปรายเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาค่า F-test ตามแผนกการศึกษา

ผลการอภิปรายเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม F-test (One-way ANOVA) จำแนกตามแผนกที่ศึกษา โดยภาพรวม พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในแผนกต่างกัน มีความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณารายด้านก็พบว่า มีความแตกต่างกันในทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในด้านที่ต่างกัน เป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ที่มีต่อความคิดเห็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ จำแนกตามแผนกที่ศึกษา ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ผู้ที่ศึกษาในแผนกบริหารการเงิน มีความเห็นแตกต่างจากผู้ศึกษาในแผนกบริหารโรงแรมและแผนกภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

#### ๕.๓ การเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากการวิจัยเรื่อง “ศึกษาการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ของนักศึกษาวิทยาลัยลาวนานาชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” จากบทสัมภาษณ์ของผู้บริหารและครู พร้อมทั้งข้อเสนอแนะของนักศึกษาในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในวิทยาลัยลาวนานาชาติ มีดังนี้

##### ๕.๓.๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมีดังนี้

##### ด้านความซื่อสัตย์

- ๑) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์
- ๒) ควรมีการปลูกฝังด้านความซื่อสัตย์ตลอดการศึกษา
- ๓) อาจารย์เป็นผู้ชี้แนะคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต
- ๔) วิทยาลัยควรยกย่องผู้ที่มีความซื่อสัตย์ เพื่อเป็นแบบอย่าง

##### ด้านความมีระเบียบวินัย

- ๑) จัดให้มีกิจกรรม โดยการฝึกอบรม ปลูกฝัง ให้นักศึกษารู้จักการบริหารเวลา
- ๒) ควรมีบทลงโทษนักศึกษาที่มาสาย
- ๓) การยกย่องผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยวิทยาลัย
- ๔) ควรจัดให้มีเครื่องแต่งกายให้กับคณะอาจารย์ เพื่อป้องกันการสับสนกับนักศึกษา

ภาคคำ

##### ด้านความรับผิดชอบ

- ๑) การสร้างความรับผิดชอบต่อการตรงต่อเวลา
- ๒) ควรมีบทลงโทษผู้ที่ไม่รับผิดชอบต่องานที่มอบหมาย
- ๓) การยกย่องบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

๔) ควรมีการสอดแทรกหลักธรรมในรายวิชา เพื่อให้เกิดความตั้งใจมากขึ้น

#### ๕.๓.๒. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ มีดังนี้

๑) ด้านความซื่อสัตย์ ควรให้การอบรมแนวคิดแก่นักศึกษาให้เกิดการค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีการเชื่อมโยงแนวทางของภาครัฐ และตัวบทกฎหมายของรัฐที่กำหนดออกเป็นคำสั่งเป็นระยะ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เกิดความตระหนักในความซื่อสัตย์

๒) ด้านความมีระเบียบวินัย ควรมีการจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้เห็นคุณค่าของระเบียบวินัย ที่มีต่อบุคคลและสังคม เช่นการแต่งกาย การตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามความรับผิดชอบ ตามที่ได้มอบหมายและอื่นๆ รวมถึงการยกย่องผู้ที่ประพฤติตามระเบียบวินัยได้เป็นอย่างดี

๓) ด้านความรับผิดชอบ ควรปลูกฝังให้นักศึกษาได้เห็นถึงประโยชน์โดยตรงในเรื่องของการรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเน้นที่การกระทำของนักศึกษาเอง เพื่อให้เกิดความรอบคอบ มีสติ และทำงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการอันเป็นประโยชน์ต่อตัวนักศึกษาโดยตรง

#### ๕.๓.๓. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรวิจัยเรื่อง การสร้างรูปแบบการปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการดำเนินชีวิตประจำวัน

๒. ควรวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการปลูกฝังการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยจริยธรรมของนักศึกษา